

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8SŽi/9/2012
Identifikačné číslo spisu:	8011200004
Dátum vydania rozhodnutia:	22.08.2013
Meno a priezvisko:	CSc., JUDr. Eva Babiaková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:8011200004.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: Lesoochránárske zoskupenie VLK, so sídlom Tulčík 27, Prešov, IČO: 313 03 862, zastúpeného JUDr. Ivetou Rajtákovou, advokátkou so sídlom Štúrova 20, Košice, proti žalovanému: Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, so sídlom Štúrova 2, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. Ei 87/08-10 zo dňa 27. októbra 2008, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 1S/1/2011-56 zo dňa 27. apríla 2012, jednohlasne, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 1S/1/2011-56 zo dňa 27. apríla 2012 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Krajský súd v Prešove napadnutým rozsudkom č. k. 1S/1/2011-56 zo dňa 27. apríla 2012 podľa ustanovenia § 250j ods. 2 písm. a/, d/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) zrušil rozhodnutie žalovaného č. Ei 87/08-10 zo dňa 27. októbra 2008 v spojení s prvostupňovým rozhodnutím Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky č. IV/1 Gn 144/08-16 zo dňa 12. septembra 2008 a vec žalovanému vrátil na ďalšie konanie. Žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi trovy konania vo výške 130,76 € do 15 dní od právoplatnosti rozsudku na účet právnej zástupkyne žalobcu JUDr. Ivety Rajtákovvej. Preskúmaným rozhodnutím č. Ei 87/08-10 zo dňa 27. októbra 2008 žalovaný zamietol odvolanie žalobcu proti prvostupňovému rozhodnutiu Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky č. IV/1 Gn 144/08-16 zo dňa 12. septembra 2008, ktorým nebolo vyhovené žiadosti o sprístupnenie informácií z 27. augusta 2008. Uvedenou žiadosťou sa žalobca domáhal sprístupnenia informácie - podania, ktorým Generálna prokuratúra Slovenskej republiky v mesiaci jún 2008 iniciovala trestné stíhanie v súvislosti s aktivitami Lesoochránárskeho zoskupenia VLK, tak ako to bolo uvedené vo vyjadrení k ústavnej sťažnosti sp. zn. II. ÚS 232/08.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplynul záver, že rozhodnutia správnych orgánov sú nezákonné, nakoľko vo veci bol prijatý správnymi orgánmi neprávny právny názor pri aplikácii ustanovenia § 11 ods. 1 písm. d/ zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o

slobode informácií"), a súčasne sú nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov. Súd prvého stupňa zákonnosť preskúmaných rozhodnutí posudzoval v intenciách ustanovení § 2 ods. 1, § 3 ods. 1, 11 ods. 1 a § 12 zákona o slobode informácií, z ktorých vyplýva, že zo zákonom stanovenej povinnosti sprístupniť požadované informácie sú vylúčené informácie týkajúce sa rozhodovacej činnosti orgánov činných v trestnom konaní, ktorými sú napr. informácie o postupe vyšetrovania jednotlivých úkonov v trestnom konaní a podobne. Ďalej poukázal na ustanovenie § 6 Trestného poriadku, z ktorého vyvodil, že orgány činné v trestnom konaní sú povinné poskytnúť informácie o rozhodnutí alebo o výsledku konania, ak ich sprístupnenie nezakazujú osobitné predpisy. Konštatoval, že Trestný poriadok, ktorý v predmetnej veci osobitným predpisom je, neobsahuje všeobecný zákaz sprístupňovať informácie o rozhodnutiach. Tieto sa nesprístupnia, iba ak by išlo o utajované skutočnosti alebo iné chránené informácie vylúčené zo sprístupnenia, ktorými sú obchodné tajomstvo, bankové tajomstvo, daňové tajomstvo, poštové tajomstvo alebo telekomunikačné tajomstvo.

Krajský súd vyslovil, že žiadosť, ktorú podal žalobca prostredníctvom právnej zástupkyne, sa týkala trestného konania, resp. podnetu na trestné konanie, ktorý mal byť podaný zo strany Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky na konanie žalobcu práve súvisiace s jeho činnosťou v oblasti výkonu jeho aktivít ako Lesoochranského zoskupenia VLK a to konkrétne v oblasti ochrany prírody (išlo o Tichú a Kôprovú dolinu v Podbánskom v súvislosti s premnožením podkôrneho hmyzu). Preto zastával názor že informácia, ktorú žalobca požadoval prostredníctvom svojej právnej zástupkyne, neobsahovala takú skutočnosť, ktorá by podliehala utajeniu s poukazom na vyššie citované ustanovenie Trestného poriadku, ako aj zákona o slobode informácií, na ktorý dôvod poukazoval prvostupňový správny orgán, ako aj žalovaný vo svojich rozhodnutiach, ktorý bol súčasne dôvodom na neumožnenie podania informácie v súlade s predmetnou žiadosťou žalobcu.

Vo vzťahu k dôvodnosti podanej žiadosti, ako aj povinnosti povinnej osoby tieto informácie sprístupniť, poukázal aj na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 232/08 z 2. októbra 2008, ktorým bolo rozhodnuté o tom, že Generálna prokuratúra Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. IV/1 Gn 144/08 porušila základné právo Lesoochranského zoskupenia VLK na ochranu práva na inom orgáne Slovenskej republiky podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Zároveň bolo týmto nálezom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky zakázané pokračovať v porušovaní označovaného základného práva žalobcu, pričom v jeho odôvodnení je okrem iného práve zdôraznený nezákonný postup orgánov činných v konaní v zmysle trestného oznámenia, predmetom ktorého bola ťažba dreva v národných prírodných rezerváciách Tichá dolina a Kôprová dolina vo Vysokých Tatrách. Týmto konaním dochádzalo k porušovaniu zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny tým, že ťažba sa vykonávala bez súhlasu na zásah do biotopov, bez výnimky z ochrany druhov a bez posúdenia vplyvu ťažby na životné prostredie. Sťažovateľom v tejto veci bol práve žalobca zastúpený právnu zástupkyňou JUDr. Rajtákovou. V odôvodnení predmetného nálezu sa ďalej poukazuje aj na vyjadrenie generálneho prokurátora Slovenskej republiky zo dňa 22. júla 2008, doručeného Ústavnému súdu Slovenskej republiky dňa 8. augusta 2008, z ktorého vyplýva, že sťažnosť občianskeho združenia považuje za nedôvodnú a žiada Ústavný súd Slovenskej republiky vysloviť, že označené základné právo sťažovateľa nebolo porušené s tým, aby bola žiadosť zamietnutá. Aj s ohľadom na obsah uvedeného nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 232/08 mal súd prvého stupňa za preukázané, že informácie, ktoré mali byť poskytnuté v súvislosti s podaným trestným oznámením, resp. oznámením v predmetnej veci zo strany Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, sa týkajú výlučne žalobcu. Podľa písomného vyjadrenia na výzvu súdu zo dňa 29. marca 2012 pod sp. zn. Xv/2 Spr. 2/09-15 Generálna prokuratúra Slovenskej republiky oznámila, že prokuratúra nevedie žiadne trestné stíhanie súvisiace s aktivitami Lesoochranského zoskupenia VLK, ktoré iniciovala Generálna prokuratúra Slovenskej republiky v mesiaci jún 2008. Konštatoval, že pokiaľ nebolo vedené konanie proti žalobcovi, nebol zrejмый dôvod, pre ktorý povinná osoba žalobcu s touto informáciou neoboznámila. Mal za to, že by tým nebolo porušené žiadne tajomstvo v zmysle § 6 ods. 1 Trestného poriadku, ale ani ustanovenie § 11 ods. 1 písm. d/ zákona o slobode informácií. Súd prvého stupňa sa stotožnil s názorom žalobcu, že ide o sprístupnenie takej informácie, ktorá nebola vylúčená zákonom ako chránená informácia. Dodávajúc, že ani Trestný poriadok ako osobitný predpis neobsahuje výslovný zákaz sprístupnenia tejto informácie, pretože podanie trestného oznámenia sa malo týkať výlučne osoby

žalobcu a takúto informáciu mu bolo možné poskytnúť za dodržania podmienok stanovených v § 6 Trestného poriadku. Z uvedených dôvodov krajský súd nesúhlasil so záverom žalovaného, ktorého výklad § 11 ods. 1 písm. d/ zákona o slobode informácií považoval za nesprávny po právnej stránke a aj neodôvodnený, konštatujúc, že zákonný dôvod na nemožnosť sprístupnenia informácií neexistuje.

Proti tomuto rozsudku podal žalovaný v zákonnej lehote odvolanie z dôvodov uvedených v § 205 ods. 2 písm. a/, f/ OSP v spojitosti s § 221 ods. 1 písm. b/, f/ OSP, navrhujúc napadnutý rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 1S/1/2011-56 zo dňa 27. apríla 2012 zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Namietal, že krajský súd sa v konaní dôsledne neriadil ustanoveniami § 43, § 157 ods. 2 OSP, § 19 zákona o slobode informácií a § 54 ods. 2 písm. a/ zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre (ďalej len „zákon o prokuratúre“), nakoľko v petite žaloby zo dňa 2. januára 2009 bol žalovaný označený nejasne, hoci podľa odvolateľa je notoricky známou skutočnosťou, že žalovaný označený ako „Generálna prokuratúra Slovenskej republiky“ nemôže byť totožný so žalovaným označeným ako „generálny prokurátor Slovenskej republiky“. Uviedol, že základným pochybením súdu prvého stupňa bolo, že neprispel k odstráneniu nedostatkov pri označení žalovaného v žalobe formuláciou „Generálna prokuratúra SR - generálny prokurátor SR“, i keď uvedené bolo od počiatku zmätočné, pretože tu ide o dva nezameniteľné orgány. Podľa odvolateľa Generálna prokuratúra Slovenskej republiky ako účastník konania, nebola od počiatku vecne pasívne legitimovaná, pretože nebola orgánom, ktorý by bol vydal preskúmané rozhodnutie. Dodal, že to ani nebolo právne možné, nakoľko žiaden orgán nemôže byť sám sebe nadriadený. Zdôraznil, že autorstvo citovaného rozhodnutia na strane generálneho prokurátora Slovenskej republiky vyplýva nielen zo zákona, ale aj z textu (obsahu) predmetného rozhodnutia, ktoré je písané v 1. osobe jednotného čísla a podpísané generálnym prokurátorom Slovenskej republiky. Doplnil, že pre posúdenie tejto okolnosti je právne bezvýznamným, že sa nachádza na hlavičkovom papieri Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky a je opatrené guľatou pečiatkou Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, keďže nesprávna voľba týchto administratívnych prvkov nemení nič na tom, že autorom druhostupňového rozhodnutia musí byť zo zákona generálny prokurátor Slovenskej republiky a teda iba on môže byť účastníkom konania na strane žalovaného. Z uvedeného vyvodil, že ak súd prvého stupňa opomenul konať s generálnym prokurátorom Slovenskej republiky ako s účastníkom konania, odňal mu svojím postupom možnosť konať pred súdom. Podľa žalovaného súd nekonal s vecne pasívne legitimovaným subjektom, preto nemá jeho meritórne skúmanie žalobou napadnutých správnych rozhodnutí oporu v zákone. V závere odvolania uviedol, že napadnutému rozsudku možno vytýkať aj nepreskúmateľnosť a arbitrárnosť pre nedostatok dôvodov, keďže súd sa v odôvodnení rozsudku vôbec nevysporiadal s tvrdením žalovaného o nulitnosti preskúmaných správnych rozhodnutí. V podrobnostiach poukázal na vyjadrenie žalovaného č. XV/2 Spr. 2/09-7 z 12. marca 2009. Mal za to, že uvedeným postupom krajský súd porušil § 157 ods. 2 OSP a založil tak aj vady rozsudku definované v § 205 ods. 2 písm. a/, f/ OSP.

Žalobca vo svojom písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu prostredníctvom právnej zástupkyne navrhol rozsudok súdu prvého stupňa potvrdiť ako vecne správny a priznať žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania vo výške 161,75 €. Odvolanie žalovaného považoval za nedôvodné, pričom mal za to, že jeho argumenty vyplývajú celkom zjavne z nedostatočného pochopenia konania podľa zákona o slobode informácií. Poukázal na ustanovenia § 19, § 22 ods. 1 zákona o slobode informácií, § 7 ods. 1 zákona o prokuratúre a ustanovenia § 61 ods. 1, 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok). Z uvedených ustanovení podľa žalobcu v ich vzájomnej súvislosti vyplýva, že o odvolaní podanom proti rozhodnutiu správneho orgánu prvého stupňa rozhodoval generálny prokurátor Slovenskej republiky v postavení vedúceho ústredného štátneho orgánu. Takéto rozhodnutie je stále rozhodnutím tohto ústredného štátneho orgánu, aj keď je na jeho vydanie príslušný vedúci tohto ústredného štátneho orgánu. Označenie rozhodnutia tak, ako je uvedené v žalobe, je jeho identifikáciou v súlade s vyššie citovanými zákonnými ustanoveniami. Nesúhlasil s tvrdením žalovaného, že rozsudok súdu prvého stupňa je nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov, nakoľko napadnuté rozhodnutie krajského súdu obsahuje jasne a zrozumiteľne vyslovený skutkový aj právny záver súdu, ktorý dáva odpoveď na všetky podstatné otázky dôležité pre posúdenie veci. Vyjadril sa, že údajný nedostatok odôvodnenia napadnutého rozsudku nemôže žalovaný identifikovať so svojou predstavou o tom, k akým skutkovým a právnym záverom by mal súd v rozsudku dospieť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 v spojení s § 250ja OSP preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu dôvodov odvolania podľa § 212 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je dôvodné.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy (§ 244 ods. 1 OSP).

Podstatou správneho súdnictva je ochrana práv občanov a právnických osôb, o ktorých sa rozhodovalo v správnom konaní; ide o právny inštitút, ktorý umožňuje, aby sa každá osoba, ktorá sa cíti byť rozhodnutím či postupom orgánu verejnej správy poškodená, dovolala súdu ako nezávislého orgánu a vyvolala tak konanie, v ktorom správny orgán už nebude mať autoritatívne postavenie, ale bude účastníkom konania s rovnakými právami ako ten, o koho práva v konaní ide.

Úlohou súdu v správnom súdnictve je preskúmať zákonnosť postupov a rozhodnutí orgánov verejnej správy, teda to, či kompetentné orgány pri riešení konkrétnych otázok vymedzených žalobou rešpektovali príslušné hmotno-právne a procesno-právne predpisy.

Súd v správnom súdnictve preskúma rozhodnutie a postup orgánu verejnej správy predovšetkým v rozsahu a z dôvodov uvedených v žalobe (t.j. v medziach žaloby). Rozsahom tvrdení uvedených v žalobe je súd viazaný.

Žalobca žiadal preskúmať zákonnosť postupu a rozhodnutia žalovaného č. Ei 87/08-10 zo dňa 27. októbra 2008, ktorým tento zamietol odvolanie žalobcu proti prvostupňovému rozhodnutiu Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky č. IV/1 Gn 144/08-16 zo dňa 12. septembra 2008, ktorým nebolo vyhovieť žiadosti o sprístupnenie informácií z 27. augusta 2008. Uvedenou žiadosťou sa žalobca domáhal sprístupnenia informácie - podania, ktorým Generálna prokuratúra Slovenskej republiky v mesiaci jún 2008 iniciovala trestné konanie v súvislosti s aktivitami Lesoochranárskeho zoskupenia VLK, tak ako to bolo uvedené vo vyjadrení k ústavnej sťažnosti sp. zn. II. ÚS 232/08.

Správne orgány pri rozhodovaní o žiadosti žalobcu vo svojich rozhodnutiach aplikovali ustanovenie § 11 ods. 1 písm. d/ zákona o slobode informácií, ktoré odôvodnili tým, že požadovanú informáciu nie je možné žiadateľovi poskytnúť z dôvodu, že v zmysle cit. zákonného ustanovenia je prístup k týmto údajom obmedzený, nakoľko žiadateľ nie je subjektom prebiehajúceho trestného konania.

Podľa ustanovenia § 11 ods. 1 písm. d/ zákona o slobode informácií povinná osoba obmedzí sprístupnenie informácie alebo informáciu nesprístupní, ak sa týka rozhodovacej činnosti súdu vrátane medzinárodných súdnych orgánov alebo orgánu činného v trestnom konaní okrem informácie, ktorá sa sprístupňuje podľa osobitného predpisu, rozhodnutia policajta v prípravnom konaní podľa druhej časti druhej hlavy piateho dielu Trestného poriadku a informácie o vznesení obvinenia vrátane opisu skutku, ak ich sprístupnenie nezakazuje zákon alebo ak ich sprístupnenie neohrozuje práva a právom chránené záujmy.

Úlohou súdu v predmetnej veci, vzhľadom na obsah žaloby, bolo vyriešenie právnej otázky, či boli v danej veci splnené zákonné podmienky zo strany správnych orgánov na postup a rozhodnutie v zmysle citovaného zákonného ustanovenia.

Súd prvého stupňa sa v odôvodnení napadnutého rozhodnutia obmedzil na konštatovanie, že informácia, ktorú žalobca požadoval prostredníctvom svojej právnej zástupkyne, neobsahovala takú skutočnosť, ktorá by podliehala utajeniu v zmysle § 6 Trestného poriadku, ako aj zákona o slobode informácií, nakoľko žiadosť, ktorú podal žalobca prostredníctvom právnej zástupkyne sa týkala trestného konania, resp. podnetu na trestné konanie, ktorý mal byť podaný zo strany Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky na konanie žalobcu práve súvisiace s jeho činnosťou v oblasti výkonu jeho aktivít ako

Lesoochránárskeho zoskupenia VLK a to konkrétne v oblasti ochrany prírody. Súčasne dal do pozornosti nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 232/08 z 2. októbra 2008, ktorým bolo rozhodnuté o tom, že Generálna prokuratúra Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. IV/1 Gn 144/08 porušila základné právo Lesoochránárskeho zoskupenia VLK na ochranu práva na inom orgáne Slovenskej republiky podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Napokon vyslovil názor, že pokiaľ nebolo vedené konanie proti žalobcovi, nebol dôvod, aby povinná osoba s touto informáciou žalobcu neoboznámila.

Vôbec však nedal odpoveď na otázku, prečo považoval za neodôvodnený záver žalovaného o tom, že požadovanú informáciu nie je možné žiadateľovi v zmysle § 11 ods. 1 písm. d/ zákona o slobode informácií poskytnúť. Podľa názoru odvolacieho súdu bolo v odôvodnení napadnutého rozsudku potrebné uviesť, v čom videl krajský súd podklad pre zrušenie napadnutého rozhodnutia, ako aj rozhodnutia správneho orgánu prvého stupňa ako nepreskúmateľných pre nezrozumiteľnosť alebo pre nedostatok dôvodov. V zmysle § 250j ods. 2 písm. d/ OSP bol povinný v prípade zrušenia administratívnych rozhodnutí z uvedeného dôvodu zaoberať sa tým, či je preskúmané rozhodnutie nezrozumiteľné z hľadiska jazykového alebo logického, teda či je z neho zrejmé, či a aké dôkazy správny orgán vykonal. S uvedeným súvisí aj potreba vysporiadať sa s otázkou, či ide o absolútny nedostatok odôvodnenia, alebo či rozhodnutie neobsahuje skutočnosti, ktoré viedli správny orgán k rozhodnutiu.

Rovnako sa krajský súd opomenul vysporiadať s tvrdením žalovaného o nulivosti preskúmaných správnych rozhodnutí, ktorú námietku žalovaný uplatnil vo vyjadrení k žalobe č. XV/2 Spr. 2/09-7 z 12. marca 2009.

Súd je garantom dodržiavania zákonnosti správnym orgánom. Rešpektovanie princípov zákonnosti musí vyjadriť v rozhodnutí, ktoré je výsledkom preskúmania rozhodnutia správneho orgánu tak, aby jeho rozhodnutie bolo preskúmateľné v konaní pred odvolacím súdom. Základným predpokladom takejto preskúmateľnosti je dostatok dôvodov, ich jasná formulácia a priradenie týchto dôvodov ku konkrétnym okolnostiam posudzovanej veci.

V konaní o žalobe proti rozhodnutiu a postupu správneho orgánu sa súd riadi dispozičnou zásadou, ktorej vykonaním je ustanovenie § 249 ods. 2 OSP ukládajúce žalobcovi povinnosť uviesť okrem všeobecných náležitostí podania aj označenie rozhodnutia a postupu správneho orgánu, ktoré napáda, vyjadrenie, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie a postup napáda, uvedenie dôvodov, v čom žalobca vidí nezákonnosť rozhodnutia a postupu správneho orgánu, a aký konečný návrh robí, a správny súd je potom viazaný rozsahom a dôvodmi uvedenými v žalobe. Činnosť správneho súdu je ohraničená takto vymedzeným rámcom a súd sa musí obmedziť na skúmanie napadnutého rozhodnutia len v tomto smere, ak však nejde o vadu, na ktorú musí prihliadnuť z úradnej povinnosti (§ 250i ods. 3 OSP).

Podľa ustálenej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky nezávislosť rozhodovania súdov sa uskutočňuje v ústavnom a zákonom procesnoprávnom a hmotnoprávnom rámci. Procesnoprávny rámec predstavujú predovšetkým princípy riadneho a spravodlivého procesu; jedným z týchto princípov, predstavujúcim súčasť práva na spravodlivý proces a vylučujúcim ľubovôľu pri rozhodovaní, je aj povinnosť súdov svoje rozhodnutia odôvodniť (§ 157 ods. 1 OSP), spôsobom zakotveným v § 157 ods. 2 OSP.

Procesným právom účastníka je právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia. Z odôvodnenia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. Povinnosť súdu riadne odôvodniť svoje rozhodnutie vyplývajúca z ustanovenia § 157 ods. 2 OSP s použitím § 246c ods. 1 vety prvej OSP totiž znamená právo účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia, a jeho porušením sa účastníkovi odníma možnosť náležite skutkovo a aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu, voči ktorému chce využiť možnosť opravného prostriedku. Nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je preto porušením práva na spravodlivé súdne konanie.

Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie (obsiahnutého v základnom práve na súdnu

ochranu) podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a v čl. 6 ods. 1 Dohovoru je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany (napr. III. ÚS 209/04, III. ÚS 95/06, III. ÚS 260/06, III. ÚS 153/07).

Potreba riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia, v ktorom súd preskúmava rozhodnutie správneho orgánu vyplýva aj z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“). Aj keď s ohľadom na judikatúru ESLP nie je potrebné zdôvodňovať každý argument účastníkov konania (pozri Van Hurk v. Holandsko, 1994), súdne rozhodnutia musia byť odôvodnené a musia obsahovať odpovede súdu na všetky argumenty prednesené stranami, ktoré viedli k rozhodnutiu. Dôvody musia byť špecifikované s ohľadom na skutkové okolnosti prípadu a nie len odkazovať na určité časti zákonov (napr. rozsudok ESLP Ruiz Torija proti Španielsku z 9. decembra 1994).

Na základe uvedeného Najvyšší súd Slovenskej republiky dospeš k záveru, že krajský súd z uvedených zásad súdneho prieskumu dôsledne nevychádzal, čím sa stalo jeho rozhodnutie nepreskúmateľným pre nedostatok dôvodov. Vôbec sa totiž nevysporiadal s otázkou v čom videl podklad pre zrušenie napadnutého rozhodnutia, ako aj rozhodnutia správneho orgánu prvého stupňa ako nepreskúmateľných pre nezrozumiteľnosť alebo pre nedostatok dôvodov v zmysle § 250j ods. 2 písm. d/ OSP. Odvolací súd tiež dáva do pozornosti, že bolo potrebné reagovať aj na námietku žalovaného o nulitnosti preskúmaných správnych rozhodnutí.

Nakoľko v prejednávanej veci nie je z odôvodnenia napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa zrejmé, akými úvahami sa súd riadil pri utváraní záveru o skutkovom stave, prečo nepovažoval za potrebné vysporiadať sa s aplikáciou ustanovenia § 250j ods. 2 písm. d/ OSP v prejednávanej veci, ako aj námietkou žalovaného o nulitnosti preskúmaných správnych rozhodnutí, je nutné považovať takýto rozsudok za nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov, nedávajúcí dostatočné záruky pre to, že nebol vydaný spôsobom porušujúcim ústavne zaručené právo na spravodlivý proces. Takéto odôvodnenie rozhodnutia nie je prejavom aplikačnej a interpretačnej dostatočnosti konajúceho všeobecného súdu, nedáva zrozumiteľným spôsobom odpoveď na námietky žalovaného uvedené v jeho vyjadrení.

Vychádzajúc z vyššie citovaných zákonných ustanovení a zásad, súd v správnom súdnictve je oprávnený a povinný vysporiadať sa nielen s námietkami žalobcu uvedenými v žalobe, ale aj námietkami žalovaného uvedenými v jeho vyjadrení.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto musel napadnutý rozsudok podľa § 221 ods. 1 písm. f/ OSP v spojení s § 250ja ods. 3 vetou druhou OSP zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 OSP).

V ďalšom konaní krajský súd prejedná vec znova v medziach podanej žaloby s prihliadnutím aj na dôvody odvolania, dôsledne sa vysporiada so všetkými námietkami žalobcu i žalovaného, znova o nej rozhodne a svoje rozhodnutie riadne odôvodní tak, aby ústavnému právu na spravodlivé súdne konanie bolo urobené zadosť.

Na margo veci odvolací súd uvádza, že otázkou pasívnej legitímácie, na ktorú žalovaný poukázal vo svojom odvolaní sa už Najvyšší súd Slovenskej republiky zaoberal vo svojom rozhodnutí sp. zn. 2Sž/1/2012 zo dňa 4. júla 2012, ktorým vyslovil, že výklad pasívnej legitímácie, ktorý zastáva žalovaný správny orgán je zrejme problematický z hľadiska § 2 ods. 1 zákona o slobode informácií, ale predovšetkým zrejme tento výklad nemá oporu v čl. 17 ods. 5 Listiny základných práv a slobôd, ktorý používa formuláciu o štátnych orgánoch a orgánoch územnej samosprávy. K problému, na ktorý žalovaný správny orgán poukazuje je potrebné uviesť, že ak je povinným subjektom štátny orgán, resp. vyšší územný celok ako taký môže prirodzene konať len prostredníctvom svojich orgánov.

Vzhľadom na zastávaný názor žalovaného správneho orgánu z hľadiska pasívnej legitímácie by zrejme napr. Generálna prokuratúra Slovenskej republiky nemohla zamietnuť žiadosť o informáciu, resp. by nebola oprávnená takúto žiadosť odložiť s odôvodnením, že sa nevzťahuje k jej pôsobnosti v prípade, ak by sa dotýkala napr. samotného generálneho prokurátora.

Podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky by právny názor žalovaného správneho orgánu zakladal prílišný formalizmus a vzhľadom k tomu, že právo na informácie vyplýva z čl. 17 Listiny, tak potom je potrebné mať za to, že tento výklad by bol v rozpore s realizáciou ústavného práva na informácie tým, že by neakceptoval základný zmysel zákona o slobode informácií a preto postup pre určenie pasívnej legitímácie v konaní o žalobe v konkrétnom danom prípade pokiaľ žalobca žaloval žalovaný správny orgán možno pokladať za súladný so zákonom.

V novom rozhodnutí rozhodne prvostupňový súd i o náhrade trov odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 vetou prvou OSP).

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.